

Tisztelettel gratulálunk a kitüntetéshez

Dr. Posgay Károly

Posgay Károly kiemelkedő tudományos életművét a Magyar Tudományos Akadémia Eötvös József-koszorú adományozásával ismerte el. A kitüntetést, amely az Akadémia legrangosabb kitüntetése, 2012. november 5-én Pálinkás József az Akadémia elnöke adta át ünnepélyes keretek közt az Akadémia felolvasótermében.

Posgay Károly 1925-ben Budapesten született. 1950-ben szerzett kitűnő eredménnyel bányamérnöki oklevelet a Sop-

roni Műegyetem Bányamérnöki Karán. A végzést követően az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetnél (továbbiakban ELGI) helyezkedett el, ahol 1950 és 1956 között szeizmikus szénhidrogén- és szénkutató méréseket, valamint mérnök-geofizikai vizsgálatokat irányított. 1956-ban a Szeizmikus Osztály vezetésével bízták meg.

1957-ben Kínába küldték és a Kínai–Magyar Geofizikai Expedíció főkiértékelőjeként. Ez az expedíció volt a magyar geofizika eddigi legsikeresebb expedíciója, amely Kína máig legnagyobb szénhidrogénmezőjének (Danquing, Mandzsúria) a felfedezéséhez vezetett.

1960-ban történt hazatérése után az ország földmágneses térképének értelmezéséből készítette el kandidátusi értekezését, amelyet 1967-ben védett meg. 1962-ben ismét az ELGI Szeizmikus Osztálya, majd 1970-ben a Szeizmikus és Számítástechnikai Főosztálya vezetésével bízták meg. Az általa vezetett osztálynak, illetve főosztálynak az alkalmazott szeizmika valamennyi területén, a szeizmikus szénhidrogén-, szén-, bauxit- és víz-, továbbá bányabeli és mérnök-geofizikai kutatásokban, valamint a szeizmikus és számítástechnikai műszerfejlesztésben is sikerült jelentős tudományos és gazdasági eredményeket elérnie.

A szeizmikus mélyszerkezet-kutatásnak kezdettől fogva motorja és elismert vezető szakembere volt. A szeizmikus kéreg- és felsőköpeny-kutatásban a 60-as évek közepén kezdeményezte a nemzetközi együttműködés kiépítését. Az ezt követő évtizedben jelentős nemzetközi szelvényháló készült el Kelet- és Közép-Európában.

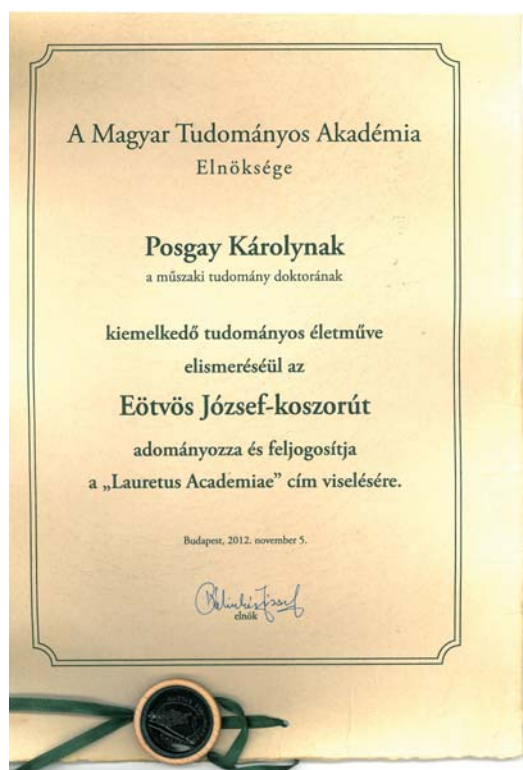
A 70-es évektől módszer- és műszerfejlesztéssel foglalkozott, a számítástechnika felhasználásával az ő vezetésével végezték el a felső köpeny tartományára (a világon) az első reflexiós sebességmeghatározást és az asztenoszféraig hatoló reflexiós szelvényezést. Világszerte elismert eredménye a

Pannon-medence speciális kéregszerkezetének a meghatározása, a Moho-felület országos térképezése és a Békési-medence alatti anómáisan emelt helyzetű asztenoszféra megismerése volt.

1990-ben nyugdíjba vonult, de hazai és nemzetközi szervezetek által támogatott témákban továbbra is az ELGI-ben dolgozik. 1994-ben kutatási eredményeit a Magyar Tudományos Akadémia a Műszaki tudomány doktora címmel ismerte el.

2004-ben a Miskolci Egyetem műszaki-teremtudományi bizottsága a földtudomá-

nyok habilitált doktorává nyilvánította, majd az egyetem rektora és a Műszaki Földtudományi Kar dékánja egyetemi magántanári címet adományozott neki. 2009-ben kapta meg a Miskolci Egyetemen bányamérnöki gyémántoklevelét (lásd *Magyar Geofizika* 51/2).

Posgay Károly kiemelkedő nemzetközi elismertséget szerzett a Pannon-medence kéregszerkezetének vizsgálatával és az eredmények széles körű publikálásával a szakma vezető (angol és német nyelvű) folyóirataiban és monográfiáiban. A Pannon-medence a húzásos (extenziós) eredetű, ív mögötti süllyedékek világszerte elismert alaptípusa lett, nemcsak geotektonikai helyzete okán, hanem a hazai geofizikai, geológiai és geokémiai kutatások magas színvonala miatt is. Ezek alapját a medence kérgének korszerű vizsgálata és a mérésekből levont geodinamikai következtetések képezik.

Az idén 87 éves Posgay Károly teljes szellemi frissességnek örvend, és ma is aktív résztvevője szakmai közéletünknek. Mindannyiunk számára kiemelkedő példa a tudomány szeretetére és alkotó művelésére.

Szerkesztőség

Tájékoztató

Tisztelt Kollégák! Tisztelt Szerzők és Olvasók!

A különböző szakirodalmi adatbázisok egyre fontosabb szerepet kapnak egy-egy kutatóhely, tanszék, kutató vagy diák teljesítményének megítélésében. Ezért alapvető érdekünk, hogy a szerzők nevei helyesen szerepeljenek bennük. Sajnos, a magyar nevek sorrendje, ahol a családnév áll elől, éppen fordítottja az európai, nem magyar, elsősorban angol nevek sorrendjének, ahol a családnév a keresztnév után áll.

Bár mint ismeritek, a *Magyar Geofizikában* minden szakcikk elején szerepelnek a szerzők nevei angol írásmóddal és cikk címe angolul, az adatbázisokban (elsősorban a *Scopusban*) mégis egyre gyakrabban fordul elő, hogy a szerzők keresztnévét kiírják, míg családnévüknek csak a kezdőbetűje jelenik meg, ami természetesen az adott cikket nem a tényleges szerzőjéhez, hanem egy nem létező névhez sorolja és az érintett szerző scientometriai statisztikáját komolyan rontja.

Amikor az első panaszok érkeztek a Szerkesztőséghez már a *Magyar Geofizika* több évfolyamnyi cikke került az adatbázisba be hibásan, illetve össze-vissza, hol hibásan, hol jól, sokszor még egy többszerzős cikken belül is az egyik név helyesen, a másik név rosszul. Sikertelenül próbáltuk találni a *Scopus* kezelőivel, és miután jelentős munkával kigyűjtöttük a hibásan megjelenő szerzői neveket, kértük ennek javítását, ami némi késedelemmel meg is történt.

Ezután a tartalomjegyzékből kihagytuk a keresztnéveket, mert egyedül ott szerepeltek a magyar nevek együtt az angol címmel, és gondosan elmagyaráztuk a problémát, valamint kértük, hogy szíveskedjenek csak az angol részt nézni.

Ám a hibák nem szüntek meg, azóta is ugyanolyan gyakran jelennek meg a hibásan rövidített nevek. Mit mondhatunk erre? Vagy nagyon buta emberek, vagy – ami még valószínűbb – egy nagyon buta program végzi a *Magyar Geofizika* cikkeinek adatbázisba vételét.

Egyetlen megoldás kínálkozik a problémára, mégpedig az, hogy ne áruljuk el nekik a keresztnéveket, és akkor kénytelenek lesznek helyesen, a családnéveket használni.

- Ezért a jövőben a magyar cím alatt sem fogjuk kiírni a szerzők keresztnéveit, csak a vezetékneveket és a keresztnév kezdőbetűjét.
- Tekintettel arra, hogy több, igen gyakori családnév létezik nyelvünkben, ezért a szerzők teljes nevét kisméretű betűkkel a cikk végén, a lábjegyzetek helyén tüntetjük fel, remélve, hogy ott csak nem találják meg.

A döntéssel kapcsolatban végignéztem több mértékadó, nagy nemzetközi szaklapot és azt tapasztaltam, hogy a keresztnévek kiírása azokban sem általános gyakorlat. Így remélem, hogy ez a kényszer szülte megoldás szerzőink és olvasóink körében nem fog visszatetszést kiváltani.

Bodoky Tamás